

A XX. századi magyar zeneszerzés és a gregorián (interjúk)*

4. Serei Zsolt

Serei Zsolt zeneszerző, a budapesti LFZE tanára, a Componensemble vezetője.

(Dobszay László kérdésére Serei Zsolt írásban válaszolt.)

Noha több művem apró részleteiben megtalálhatóak nyomai, mégis úgy érzem, az 1976-ban írott „Ív” c. kompozíciómban érhető tettet leginkább a gregorián ének hatása.

A ca. 11 percnyi, öt megszakítás nélküli egyszólamú hegedű —vagy brácsa— dallam (a nagyon halk, szordinált zongoraszólam nemcsak kontra-punktozza, hanem tulajdonképpen le is válik a hegedűdallamról, így mellékes ebből a szempontból) belső rímelései, szekvenciái, az adott hangrendszeren belül kialakuló tonális elrendeződései, valamint a szöveg hiányát pótló („enyhítendő”) megkomponált agogika kiemelt szerepe —úgy gondolom— áttételes voltukban is erős hatásról árulkodnak.

Nem véletlen az időpontok (70-es évek eleje) egybeesése sem: 1.) a főiskolai éveim elkezdéséig teljesen kimaradt a gregorián dallamok tanulmányozása a zenei intézményekben, 2.) abban az időben jelentek meg az első lemezfelvételek, 3.) saját zenei „hangom” megtalálását először ebben a darabban érzem leginkább („visszanyúlás a kezdetekig”).

A legfontosabb azonban talán mégis az volt, bízni az egyszólamúság erejében, tisztaságában, s egyszerű eszközeivel létrehozott hirtelen gazdag és sokszínű kifejezésében.

* Az interjúkat Dobszay László a Nemzetközi Zenetudományi Társaság „The Past in the Present” című konferenciáján 2000. augusztus 25-én, „The Chant in the 20th century Art Music” címmel elhangzott előadásához készítette.

KORKÉP

Papp Sándornak

ÍV – ARCH

SEREI Zsolt

The musical score consists of five systems, each containing two staves (I and II). The first system includes the dynamic marking *mf* and the instruction *legato al fine*. The notation features various note values, including eighth and sixteenth notes, and rests, with phrasing slurs and accents above the notes. The key signature has one flat (B-flat), and the time signature is 4/4.